

๑๓. สมานิลักษณ์ปัญหา ๑๓

พระราชชาติธำถามว่า "พระผู้เป็นเจ้า สมานิลักษณ์ มีลักษณะเป็นอย่างไร?"

พระเถระเจ้าทูลตอบว่า "สมานิลักษณ์ มีลักษณะเป็นประธาน, บรรดาบุคคล
ธรรมทั้งหลาย ล้วนมีสมานิลักษณ์เป็นประธาน เป็นไปในสมานิลักษณ์ น้อมไปในสมานิลักษณ์
เงื่อมไปในสมานิลักษณ์."

ร. "ขอพระผู้เป็นเจ้าจงอุปมาให้ข้าพเจ้าฟัง."

ธ. "บรรดากลอนของเรือนที่มียอด ย่อมน้อมไปหายอด ย่อมเอนไปหา
ยอด มียอดเป็นที่ชุมนุม, เขาก็กล่าวยอดว่าเป็นประธานของกลอนเหล่านั้น
ข้อนั้นฉันใด, บรรดาบุคคลธรรมทั้งหลาย ล้วนมีสมานิลักษณ์เป็นประธาน เป็นไปใน
สมานิลักษณ์ น้อมไปในสมานิลักษณ์ เงื่อมไปในสมานิลักษณ์ ข้อนี้ก็ฉันนั้น."

ร. "ขอพระผู้เป็นเจ้าจงอุปมาให้ข้าพเจ้าฟังอีก."

ธ. "เหมือนอย่างว่า พระราชาพระองค์หนึ่ง จะเสด็จพระราชดำเนินสู่
งานพระราชสงคราม พร้อมด้วยจตุรงคินีเสนา, บรรดาหมู่กองทัพนั้น หมดทั้ง
ช้างม้ารถและพลราบ ย่อมมีพระราชาานั้นเป็นประธานตามเสด็จห้อมล้อมพระ
ราชาานั้น ข้อนั้นฉันใด; บรรดาบุคคลธรรมทั้งหลาย ล้วนมีสมานิลักษณ์เป็นประธาน
เป็นไปในสมานิลักษณ์ น้อมไปในสมานิลักษณ์ เงื่อมไปในสมานิลักษณ์ ข้อนี้ก็ฉันนั้น. สมานิลักษณ์
ลักษณะเป็นประธาน อย่างนี้. แม้พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ได้ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย
ท่านทั้งหลายเจริญสมานิลักษณ์, เพราะว่าผู้ที่มีจิตตั้งมั่นแล้ว ย่อมรู้
ประจักษ์ตามเป็นจริงอย่างไร ดังนี้."

ร. "พระผู้เป็นเจ้าช่างฉลาดจริง ๆ."